

Struktura zaměstnanosti Hlavní město Praha

Obsah

1	Vybrané základní údaje pro Hlavní město Praha.....	2
2	Struktura zaměstnanosti.....	3
2.1	ZASTOUPENÍ PROFESNÍCH TŘÍD V HL. MĚSTĚ PRAHA – PODLE CZ-ISCO.....	4
2.2	ZAMĚSTNANOST VE VYBRANÝCH ODVĚTVÍCH V HL. MĚSTĚ PRAHA – PODLE CZ-NACE	5
2.3	STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH PODLE POSTAVENÍ V ZAMĚSTNÁNÍ V HL. M. PRAHA – PODLE CZ-ISCE.....	6
2.4	VZDĚLANOSTNÍ STRUKTURA ZAMĚSTNANÝCH V HL. MĚSTĚ PRAHA – PODLE CZ-ISCED	8

1 Vybrané základní údaje pro Hlavní město Praha

Tab. 1: Vybrané základní údaje pro rok 2020 a 2019

Ukazatel	Hl. m. Praha	Česká republika
Počet obyvatel k 31.12.2020	1 335 084	10 701 777
Průměrný věk obyvatel v roce 2020	42,0	42,6
Údaje o ekonomické aktivitě obyvatel ve věku 15-59 let		
Podíl ekonomicky aktivních obyvatel	81,2%	79,2%
Podíl ekonomicky aktivních mužů	87,5%	85,5%
Podíl ekonomicky aktivních žen	74,7%	72,6%
Míra nezaměstnanosti	2,5%	2,7%
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných	8,6%	21,4%
Makroekonomické údaje (rok 2019)		
Podíl kraje na tvorbě HDP	27,2%	-
HDP na 1 obyvatele (průměr ČR = 100 %)	221,0%	100,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS

Webová stránka kraje: <http://www.praha.eu/>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Hlavního města Praha:

https://skoly.praha.eu/88528_Dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-hlavniho-mesta-Prahy-2020-2024

2 Struktura zaměstnanosti

Pro popsání struktury zaměstnanosti v HI. městě Praha a její porovnání se strukturou zaměstnanosti v České republice jsou použity čtyři národní klasifikace, které vycházejí z mezinárodních klasifikací.

- Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO¹ je založena na dvou hlavních principech, a to na druhu pracovního místa a na úrovni dovedností. V tomto srovnání jsou z CZ-ISCO převzaty hlavní třídy profesí.
- Klasifikace ekonomických činností CZ-NACE² dělí ekonomické činnosti tak, že každé ekonomicky aktivní jednotce přiřazuje kód NACE. Zde se využívá první úroveň klasifikace CZ-NACE, která se označuje alfabetickým kódem.
- Klasifikace CZ-ISCE³ definuje postavení v zaměstnání. Pro účely zpracování tohoto shrnutí jsou z klasifikace převzaty skupiny, a to v podobě, ve které s nimi pracuje Český statistický úřad.
- CZ-ISCED⁴ je klasifikace vzdělání, která uspořádává vzdělávací programy a jejich odpovídající kvalifikace do vzdělávacích úrovní a oborů. V tomto přehledu jsou využity úrovně ISCED.

Shrnutí pro kraj

V HI. městě Praha je zastoupeno zhruba **dvakrát více** (33,8 %) zaměstnaných obyvatel spadajících se svým zaměstnáním do hlavní třídy profesí **2 Specialisté** než v celé České republice (16,9 %).

A naopak je v HI. městě Praha významně **nižší podíl** obyvatel spadajících do tříd profesí **7 Řemeslníci a opraváři** (6,5 % vůči 16,0 % pro ČR) a **8 Obsluha strojů a zařízení, montéři** (5,0 % vůči 13,4 % pro ČR). (srovnání podle CZ-ISCO)

V HI. městě Praha pracuje výrazně **větší podíl pracovníků** v odvětví **M - Profesionální, vědecké a technické činnosti** (11,2 %) a **J - Informační a komunikační činnosti** (9,3 %) oproti celé České republice, kde v odvětví M pracuje 4,9 % ekonomicky aktivních a v odvětví J 3,4 %. Výrazně **méně** oproti celé ČR je v hlavním městě zastoupeno odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (7,8 % vůči 26,7 % v ČR). (srovnání podle CZ-NACE)

V HI. městě Praha relativně **více** obyvatel **pracuje** nebo **podniká ve službách**, než je tomu v celé České republice. Tento rozdíl je viditelný na **pracujících na vlastní účet ve službách** (15,3 % vůči 8,9 % v ČR) nebo na podílu **zaměstnanců pracujících ve službách** (64,5% vůči 49,0 % v ČR). (srovnání podle CZ-ISCE)

Z porovnání obyvatel HI. města Praha a celé České republiky podle vzdělání vyplývá, že v HI. městě Praha je relativně **více zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním** (46,2 %) a **méně** zaměstnaných obyvatel se **středním vzděláním bez maturity** (13,5 %). Zatímco v celé České republice je jen čtvrtina zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním (25,1 %) a třetina se středním vzděláním bez maturity (32,7 %). (srovnání podle CZ-ISCED)

¹ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCO: <https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace-zamestnani-cz-isco-n-f4yhpe3xt8>

² Více informací ke klasifikaci CZ-NACE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_cz_nace

³ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCE: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_postaveni_v_zamestnani_cz_icse

⁴ Více informací ke klasifikaci CZ-ISCED: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_vzdelani_cz_isced_2011

2.1 Zastoupení profesních tříd v Hl. městě Praha – podle CZ-ISCO

Klasifikace CZ-ISCO je národní statistická klasifikace, která vychází z mezinárodní klasifikace ISCO-08. Slouží ke sledování struktury zaměstnanosti. Jednotlivá zaměstnání jsou do jednotlivých hlavních tříd řazena podle podobnosti vykonávané práce a potřebné kvalifikace.

Rozložení hlavních tříd profesí je v Hl. městě Praha a v rámci celé České republiky odlišné. Nejzásadnější rozdíl v zastoupení jednotlivých tříd je patrný v případě profesní třídy **2 Specialisté**, která je v Hl. městě Praha relativně **nejpočetnější** (33,8 %), ale v celé ČR je tvořena jen 16,9 %. V Hl. městě Praha je také mnohem **menší podíl** obyvatel **pracujících** ve třídách **7 Řemeslníci a opraváři** (6,5 %; v ČR 16,0 %) a **8 Obsluha strojů a zařízení, montéři** (5,0 %; v ČR 13,4 %).

V prvních čtyřech hlavních třídách se v porovnání s celou ČR **častěji uplatňují** obyvatelé **Hl. města Praha**, to platí pro obě pohlaví. V rámci celé České republiky ženy relativně častěji než ženy v hlavním městě naplňují třídy 5 Pracovníci ve službách a prodeji, 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři a 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Muži v celé ČR častěji obsazují třídy 7 Řemeslníci a opraváři a třídu 8.

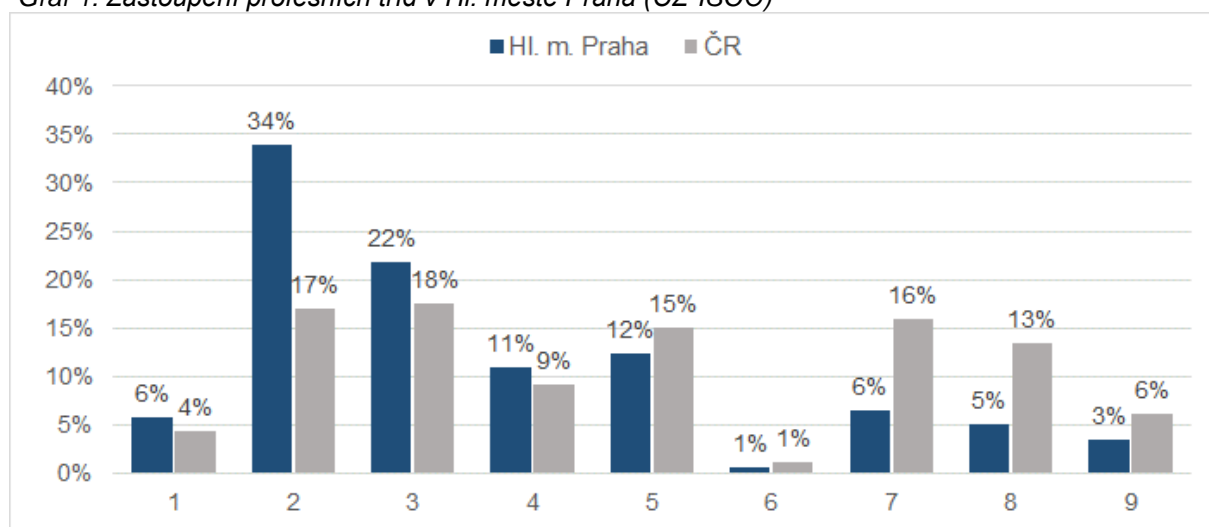
Tab. 2: Zastoupení profesních tříd v Hl. městě Praha (CZ-ISCO)

Hlavní třída profesí	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
1 Zákonodárci a řídicí pracovníci	5,7%	7,9%	3,1%	4,3%	5,5%	2,7%
2 Specialisté	33,8%	33,8%	33,9%	16,9%	14,6%	19,9%
3 Techničtí a odborní pracovníci	21,7%	21,7%	21,8%	17,5%	17,5%	17,5%
4 Úředníci	10,9%	4,3%	18,8%	9,2%	3,6%	16,2%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	12,3%	9,6%	15,5%	15,0%	9,3%	22,2%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	0,5%	0,6%	0,4%	1,2%	1,4%	0,9%
7 Řemeslníci a opraváři	6,5%	10,6%	1,4%	16,0%	25,3%	4,1%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	5,0%	7,9%	1,5%	13,4%	17,8%	7,9%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	3,4%	3,3%	3,5%	6,0%	4,2%	8,4%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Tučně jsou zvýrazněné profesní třídy s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Hl. m. Praha a celou ČR

Graf 1: Zastoupení profesních tříd v Hl. městě Praha (CZ-ISCO)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

2.2 Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Hl. městě Praha – podle CZ-NACE

Klasifikace CZ-NACE, klasifikace ekonomických činností, vychází z klasifikace NACE, která je používaná v Evropské Unii. Slouží k porovnatelnosti statistických dat v rámci celé Evropské unie. Každé statistické jednotce, která vykonává ekonomickou činnost, je přiřazen kód NACE podle její hlavní ekonomické činnosti.

Relativně **nejplnějším odvětvím** je v rámci celé **ČR** odvětví **C - Zpracovatelský průmysl** (26,7 %), zatímco v rámci **Hl. města Praha** první místo zaujímají odvětví **G - Velkoobchod, maloobchod; oprava motorových vozidel** (11,5 %) a **M - Profesní, vědecké a technické činnosti** (11,2 %). **Nejvyšší rozdíl** (18,3 p. b.) mezi Hl. m. Praha a ČR se nachází v odvětví **C - zpracovatelský průmysl**, které je tvořeno více než čtvrtinou pracovníků z České republiky (26,7 %) a méně než desetinou pracovníků z Hl. města Praha (7,8 %). V tomto odvětví pracuje minimum žen (5,3 %) a desetina mužů (9,8 %) z hlavního města, ale v rámci celé ČR je zde zaměstnaná pětina žen (20,5 %) a téměř třetina mužů (31,6 %). Odvětví **M - Profesní, vědecké a technické činnosti** a **J - Informační a komunikační činnosti** jsou naopak relativně **více** zastoupena pracovníky z **Hl. města Praha**.

Tab. 3: Zaměstnanost v odvětvích v Hl. městě Praha (CZ-NACE)

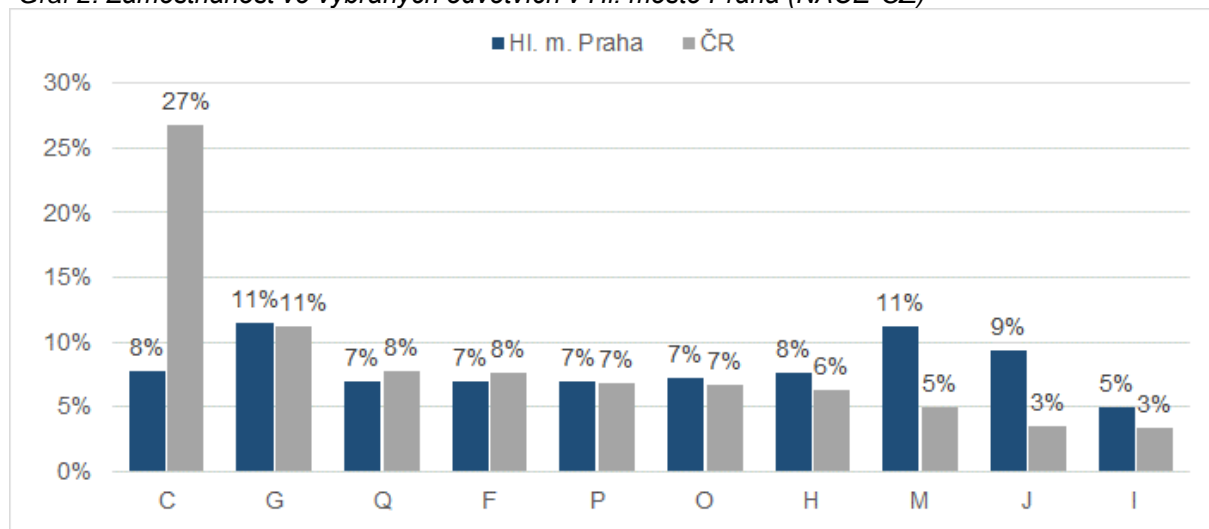
Odvětví	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	0,2%	0,3%	-	2,6%	3,4%	1,6%
B Těžba a dobývání	-	-	-	0,6%	0,9%	0,2%
C Zpracovatelský průmysl	7,8%	9,8%	5,3%	26,7%	31,6%	20,5%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	1,0%	1,4%	0,6%	1,1%	1,5%	0,6%
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	0,8%	1,2%	0,3%	1,3%	1,7%	0,7%
F Stavebnictví	7,0%	10,7%	2,5%	7,6%	12,3%	1,6%
G Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	11,5%	10,6%	12,6%	11,1%	9,0%	13,9%
H Doprava a skladování	7,6%	10,3%	4,3%	6,2%	8,3%	3,6%
I Ubytování, stravování a pohostinství	5,0%	4,7%	5,3%	3,3%	2,5%	4,3%
J Informační a komunikační činnosti	9,3%	11,9%	6,2%	3,4%	4,7%	1,8%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	5,2%	4,8%	5,7%	2,2%	1,8%	2,8%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1,9%	1,9%	1,9%	0,8%	0,8%	0,8%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	11,2%	10,7%	11,8%	4,9%	4,5%	5,5%
N Administrativní a podpůrné činnosti	4,9%	4,1%	5,8%	2,6%	2,3%	2,9%
O Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,2%	6,5%	8,1%	6,6%	6,4%	7,0%
P Vzdělávání	7,0%	4,1%	10,5%	6,8%	2,8%	11,9%
Q Zdravotní a sociální péče	6,9%	2,7%	12,0%	7,7%	2,7%	14,1%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	3,0%	2,7%	3,3%	1,7%	1,6%	1,9%
S Ostatní činnosti	2,3%	1,4%	3,3%	1,8%	1,0%	2,9%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Tučně jsou zvýrazněna odvětví s nejvyšším rozdílem naplněnosti mezi Hl. městem Praha a celou ČR

Při srovnání zastoupení mužů a žen v Hlavním městě Praha je zřejmé, že ženy jsou výrazně častěji zastoupeny v odvětví **Q - Zdravotní a sociální péče** (o 9,3 p. b.) a **P - Vzdělávání** (o 6,4 p. b.). Muži naopak v Hlavním městě Praha dominují v odvětvích **F - Stavebnictví** (o 8,2 p. b.), **H - Doprava a skladování** (o 6,0 p. b.), **J - Infomační a komunikační činnosti** (o 5,7 p. b.). V celorepublikovém srovnání tyto trendy přetrvávají.

Graf 2: Zaměstnanost ve vybraných odvětvích v Hl. městě Praha (NACE-CZ)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

2.3 Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Hl. m. Praha – podle CZ-ISCE

Klasifikace CZ-ISCE je národní klasifikace vycházející z mezinárodní klasifikace postavení v zaměstnání ISCE-93. CZ-ISCE klasifikuje obsazená pracovní místa v konkrétním časovém období a ekonomicky aktivní osoby podle jejich vztahů k pracovním místům.

Nejširší skupina lidí má v zaměstnání postavení **zaměstnanec**, kam patří i **členové produkčních družstev**. Celkem v Hl. městě Praha spadá do této kategorie 77,6 % zaměstnaných, přičemž v České republice je to 83,1 % zaměstnaných. Téměř dvě třetiny ekonomicky aktivních osob (64,5 %) v Hl. městě Praha jsou zaměstnány ve službách, v celé České republice je to necelá polovina (49,0 %).

Druhou, i když výrazně méně početnou skupinou, jsou **pracující na vlastní účet**. V Hl. městě Praha se pracuje na vlastní účet relativně **častěji** (18,4 %) než v rámci celé republiky (13,5 %). V rámci Hl. města Praha i v celé České republice se častěji podniká ve **službách**. Méně početná je skupina **zaměstnavatelů**, kterých je v Hl. městě Praha i v rámci celé České republiky kolem 3,0 %. Nejmenší skupinu tvoří pomáhající rodinní příslušníci, těch se v Hl. městě Praha i v celé České republice vyskytuje méně než 1,0 %.

V rámci celé České republiky i Hl. m. Praha jsou ženy procentně více zastoupeny v kategorii zaměstnanců, včetně členů produkčních družstev, a to převážně ve službách. Zároveň relativně častěji spadají do kategorie pomáhající rodinní příslušníci. Muži jsou častěji zaměstnavateli a zároveň častěji pracují na vlastní účet.

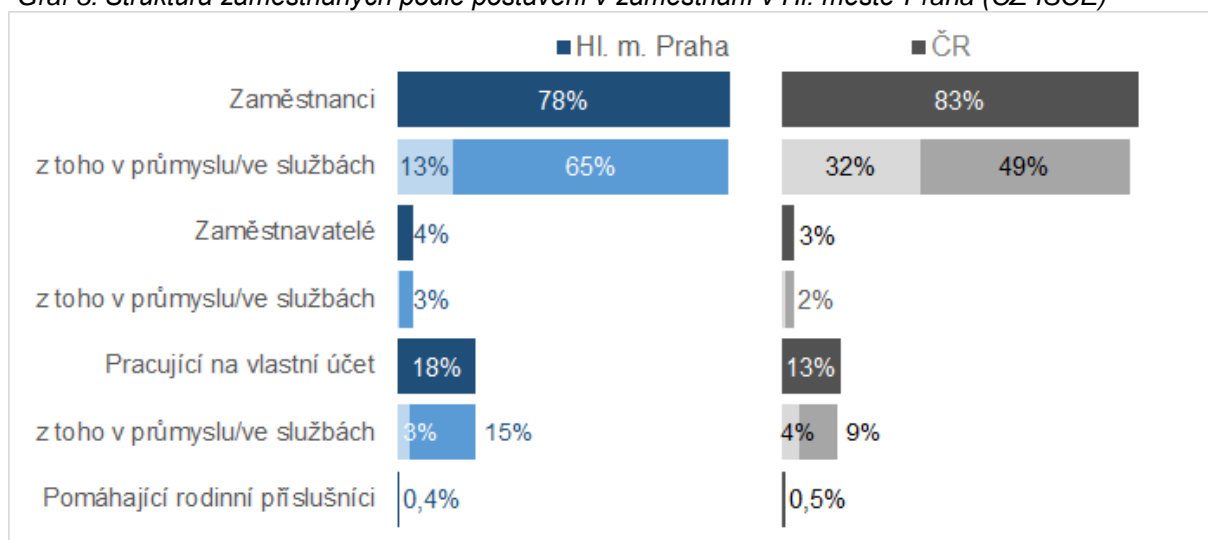
Muži v Hl. městě Praha jsou častěji zaměstnání jako zaměstnanci ve službách (56,3 %) než muži v rámci celé České republiky (37,5 %). Ve službách častěji pracují i ženy z hlavního města než v rámci celé ČR. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem (39,8 %) je významně menší podíl mužů v Hl. městě Praha zaměstnancem v průmyslu (17,0 %). Podobně je tomu u žen, kterých je v průmyslu zaměstnaných v Hl. městě Praha 8,0 %, ale v rámci celé republiky je to více než pětina žen (22,5 %).

Tab. 4: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Hl. městě Praha (CZ-ISCE)

Postavení v zaměstnání	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Zaměstnanci vč. členů produkčních družstev	77,6%	73,6%	82,5%	83,1%	79,7%	87,4%
z toho v průmyslu	12,9%	17,0%	8,0%	32,2%	39,8%	22,5%
z toho ve službách	64,5%	56,3%	74,4%	49,0%	37,5%	63,6%
Zaměstnavatelé	3,6%	5,1%	1,9%	2,9%	4,0%	1,4%
z toho v průmyslu	0,6%	1,1%	-	0,9%	1,5%	0,1%
z toho ve službách	3,0%	4,0%	1,8%	1,8%	2,3%	1,3%
Pracující na vlastní účet	18,4%	21,1%	15,1%	13,5%	16,1%	10,2%
z toho v průmyslu	3,0%	4,9%	0,7%	4,0%	6,6%	0,7%
z toho ve službách	15,3%	16,1%	14,4%	8,9%	8,6%	9,3%
Pomáhající rodinní příslušníci	0,4%	0,2%	0,5%	0,5%	0,2%	1,0%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Graf 3: Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání v Hl. městě Praha (CZ-ISCE)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

2.4 Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Hl. městě Praha – podle CZ-ISCED

Klasifikace vzdělání CZ-ISCED vychází z mezinárodní klasifikace ISCED. Tato klasifikace nejprve zařazuje vzdělávací programy a poté klasifikuje jejich kvalifikace, tedy oficiální potvrzení o úspěšném ukončení vzdělávacího programu.

V Hl. městě Praha žije **mnohem vyšší podíl** zaměstnaných lidí s **vysokoškolským vzděláním** (46,2 %) než v rámci celé republiky (25,1 %). Také zde žije mnohem **nižší podíl** pracujících lidí se **středním vzděláním bez maturity** (13,5 %) oproti 32,7 % v celé České republice.

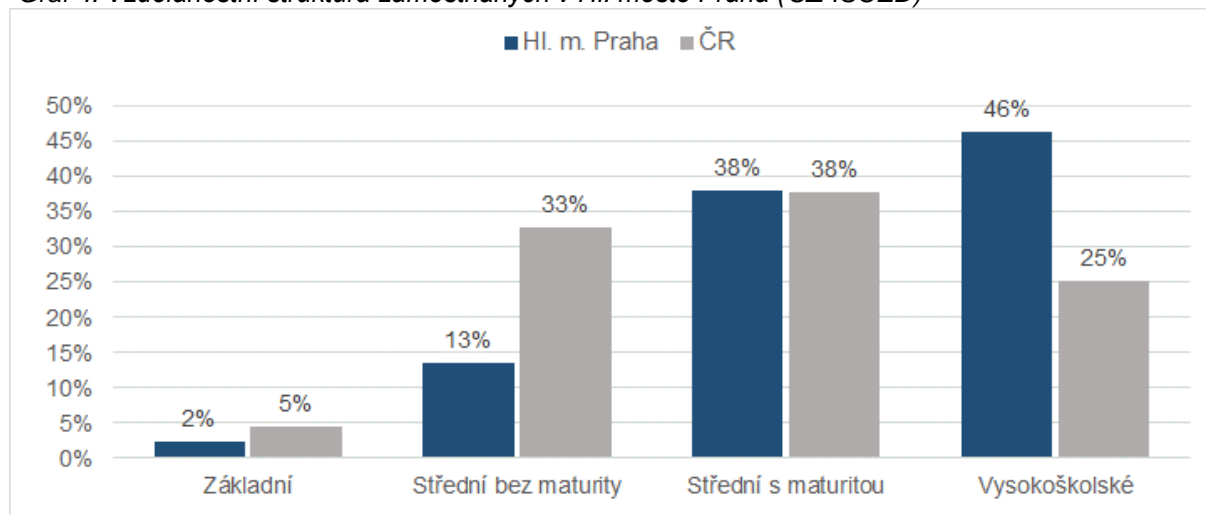
Relativně nejvyšší rozdíly v zastoupení mužů a žen lze nalézt u středního vzdělání bez maturity a středního vzdělání s maturitou. Ženy častěji než muži absolvují střední vzdělání s maturitou a naopak muži častěji ukončují své střední vzdělání bez maturity. Tento trend platí pro Hl. město Prahu i pro celou ČR. Rozdíl mezi pohlavím je pravděpodobně spojený s celkovým rozložením profesní struktury České republiky, jelikož oborové a řemeslné profese jsou častěji vyučovány v rámci středního vzdělání, po jehož absolvování žák obdrží výuční list. Tyto profese jsou v České republice stále spíše mužskou doménou.

Tab. 5: Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Hl. městě Praha (CZ-ISCED)

Dokončené vzdělání	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
Základní	2,4%	2,3%	2,4%	4,6%	4,4%	4,8%
Střední bez maturity	13,5%	15,8%	10,7%	32,7%	38,0%	25,8%
Střední s maturitou	37,9%	36,7%	39,4%	37,7%	34,6%	41,6%
Vysokoškolské	46,2%	45,2%	47,5%	25,1%	23,0%	27,7%

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Graf 4: Vzdělanostní struktura zaměstnaných v Hl. městě Praha (CZ-ISCED)

Zdroj: ČSÚ, VŠPS 2020

Vydal Národní pedagogický institut České republiky
Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1, roku 2021

Aktuální informace o publikacích Národního pedagogického institutu České republiky
najdete na www.npi.cz